

Základní škola a Mateřská škola Tetín, okres Beroun, příspěvková organizace
Hradní 66, 266 01 Tetín
Čestný název: Škola Václava Hájka z Libočan

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2022/2023

Č.j.: Spisový / skartační znak	170/2022 A10	A.1.
Vypracoval:	Mgr. Jitka Štencová - školní metodik prevence	
Vydal:	Mgr. Ladislava Malířová, ředitel školy	
Pedagogická rada projednala dne		22. 11. 2022
Směrnice nabývá platnosti dne:		22. 11. 2022
Směrnice nabývá účinnosti dne:		22. 11. 2022
Změny ve směrnici jsou prováděny formou číslovaných písemných dodatků, které tvoří součást tohoto předpisu.		

Hlavní základy MPP budou na naší škole postaveny na těchto pilířích.

a) poskytování podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených podpůrných opatření

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga se žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání. Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka, které mohou být ovlivněny mírnými problémy nebo závažnými obtížemi, které jsou způsobeny nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami a odlišným kulturním prostředím ze kterého žák vstupuje do vzdělávání. Současně početnou skupinu budou představovat žáci s nepříznivým aktuálním zdravotním stavem, který může ovlivňovat vzdělávání žáků nebo je příčinou zdravotní znevýhodnění (postižení) žáka.

Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem, podle rozsahu a obsahu se člení do I. – V. stupně. Podpůrná opatření různých stupňů lze kombinovat.

- I. stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje a poskytuje škola.
- II. - V. stupeň navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování školské poradenské zařízení.

Podpůrná opatření specifikují vybrané druhy podpůrných opatření, které mohou uplatnit ve výuce pedagogové s cílem podpořit vzdělávání žáka zejména změnou pedagogických postupů - jedná se především o úpravy metod výuky, didaktické

postupy a úpravy v kritériích hodnocení žáka, případně o změny ve strategiích učení žáka. Pokud je charakter obtíží žáka takový, že postačují pedagogické postupy, pak škola volí 1. stupeň podpůrného opatření. Může postačovat zvýšená individualizace v postupech se žákem, a nebo je třeba, aby se na úpravách vzdělávání žáka domluvilo více pedagogů, pak je vhodné vytvářet Plán pedagogické podpory. Plán stručně popisuje, kde má žák problémy, co se v postupech práce změní a jak se to promítne do metod práce, organizace vzdělávání žáka i jeho hodnocení. Popis má být stručný, je záznamem pro pedagoga/y jak s žákem pracuje/jí, s jakým úspěchem. Pokud zvolené úpravy v práci s žákem nepovedou ani po 3 měsících k očekávané změně, obtíže žáka budou pokračovat nebo se budou ještě zhoršovat, pak vysílá škola zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka do školského poradenského zařízení (PPP nebo SPC).

Školské poradenské zařízení žáka objedná k posouzení jeho vzdělávacích potřeb.

Na základě vyhodnocení všech podkladů se kterými žák do PPP nebo SPC přichází (Plán pedagogické podpory, vyšetření lékařů a klinických odborníků, vyšetření z jiných školských poradenských zařízení atd.), dojde k vyšetření žáka za účelem posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb.

Po vyšetření a vyhodnocení všech souvislostí školské poradenské zařízení vydává škole Doporučení ke vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, které obsahuje závěry z vyšetření žáka a doporučená podpůrná opatření.

K těm patří podpůrná opatření, která se vztahují k:

- úpravě metod a forem vzdělávání žáka
- k podpoře školním poradenským pracovištěm
- úpravě obsahu vzdělávání a případně k úpravě výstupů ze vzdělávání u žáků, kde je tato úprava možná a nezbytná
- organizaci vzdělávání (organizace výuky, volnočasových aktivit, prostorového uspořádání, práce s délkou vyučovací hodiny, délka přestávky, počet žáků ve třídě nebo skupině...)
- IVP
- Personální podpora pro práci pedagoga - asistent pedagoga, další pedagogický pracovník, školní psycholog/školní speciální pedagog
- Metodická podpora v intenzivní podobě ze strany ŠPZ po dobu 6 měsíců v případech, kdy škola vzdělává žáka, jehož vzdělávání a nastavení podpůrných opatření vyžaduje těsnou spolupráci s odborníky ŠPZ

Podpora pedagogické práce a současně posílení vzdělávání žáků zahrnuje intervence, které směřují často k reedukaci prostřednictvím předmětu speciálně pedagogické péče nebo intervence pedagogické, které zahrnují posílení výuky v předmětech, kde je třeba podpořit výuku žáka nebo přípravu na ní, včetně domácí přípravy.

Pokud to vzdělávání žáka vyžaduje, je možné jeho vzdělávání prodloužit až o 1. Dále je možné jeden ročník rozložit na 2 roky.

Podpůrná opatření zahrnují také požadavek na stavební úpravy prostor, kde se žák vzdělává.

Podpůrná opatření mají tzv. normovanou finanční náročnost, která představuje objem finančních prostředků, které se na opatření poskytuje.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP stanovuje třídní učitel, výchovný poradce, vyučující předmětu s přítomností asistenta pedagoga.

b) prevenci školní neúspěšnosti

Strategie prevence a řešení školní neúspěšnosti žáků naší školy

Příčiny školní neúspěšnosti

Školní neúspěšnost je vážným problémem, jehož řešení si vyžaduje náročnou práci s dítětem a často také s rodinou dítěte. Bývá důsledkem individuálních rozdílů v osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci i jejich rodinné výchově. Neprospěch je často způsoben souborem příčin, které je třeba dobře rozpoznat.

Nejčastěji má na školní úspěšnost nebo neúspěšnost vliv:

a) osobnost dítěte - snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká odolnost vůči zátěži, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka

b) nepodnětné rodinné prostředí, záci ohrožení sociálně nežádoucími jevy, problémy ve vztazích v rodině nebo ve škole (mezi kamarády, ve třídě, vztah s učitelem)

Řešení školní neúspěšnosti

V první řadě je nutné podrobit dítě kvalitní pedagogické, speciálně-pedagogické a případně psychologické diagnostice, aby byly odhaleny konkrétní příčiny selhávání žáka ve škole. Diagnostika žákových možností, učebních stylů a vzdělávacích potřeb nám pak umožní nastavit vhodná opatření. Je potřeba reagovat včas tak, aby žák byl schopen zastavit svůj pokles výkonu a případně se vrátit mezi "školsky úspěšné děti"

Možná opatření volíme individuálně na základě diagnostiky a zjištěných potřeb žáků:

1. **poruchy učení a chování, jiná zdravotní omezení a znevýhodnění:** kompenzace nedostatků s pomocí speciálně pedagogických metod a postupů na základě doporučení z PPP nebo SPC, integrace žáka a vytvoření IVP.

2. **odchylka v celkové úrovni inteligence:** žáků bude stanoveno základní učivo, které po něm bude požadováno podle jeho možností a schopností, vhodné metody práce, motivace - zažití úspěchu, možnost opravit si známku, individuální konzultace ve vyučování i mimo něj, spolupráce s PPP - integrace na základě IVP a realizování dalších podpůrných opatření doporučených poradnou.

3. Žáci, jejichž neúspěšnost souvisí spíše s mimo osobnostními faktory - sociálně znevýhodnění: motivace žáka k učení, spolupráce s rodinou, vytvoření podmínek pro domácí přípravu i ve škole ve volných hodinách, přístup k internetu ve škole, práce s klimatem třídy a začleňování těchto dětí do majoritního kolektivu

4. Žáci s vysokou absencí jsou také často ohroženi sklouznutím do školní neúspěšnosti: včas žákům nabídnout podporu při zvládnutí zameškané látky - plán dostudování učiva a seminář dozkoušení, konzultace s žákem a rodiči, kde se domluví harmonogram a různé způsoby podpory dítěte

Postup při řešení školní neúspěšnosti:

Podpůrný program:

Hlavním opatřením je jednoznačně zvýšená spolupráce s rodiči.

1. Po prvním čtvrtletí třídní učitelé domluví jednání s rodiči a žáky, kteří jsou za toto čtvrtletí neprospívající (hodnocení nedostatečně nebo dostatečně, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový).

Přítomni budou: TU, rodič, žák, učitelé daných předmětů, kde žák neprospívá, případně výchovný poradce. Zde se domluví možnosti a opatření vedoucí k nápravě. Z tohoto jednání bude pořízen zápis, který podepisují všechny strany (škola, rodič, žák), rodiče dostanou kopii domů, aby znali závazky své i dítěte.

2. Také se domluví termín případné další schůzky, při které se vyhodnotí úspěšnost zvoleného postupu - za vyvolání jednání s rodiči a jeho koordinaci a realizaci odpovídá třídní učitel.

3. Podle zájmu je možné využít individuální konzultaci žáka s výchovným poradcem (případně rodičů, žáka a VP) - diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).

4. Pokud se situace nezlepšuje, bude nabídnut žákovi po pololetí podpůrný plán.

5. Pokud žák zamešká více než 100 hodin výuky, vyvolává se jednání s rodič preventivně - přítomni TU, žák a rodič, případně učitel předmětu, kde se už objevily problémy. Domluví se podpora žáku tak, aby byl schopen kompenzovat svou absenci (plán práce, termíny zkoušení, obsah učiva, možnost individuální konzultace, doučování se spolužáky atd.).

6. Na závěr školního roku by měla být podpora vyhodnocena opět na společné schůzce s rodiči a žákem (případně v pololetí při ukončení podpůrných aktivit, pokud žák překoná obtíže).

Podpůrný plán

Podpůrný plán pro neprospívající žáky je souhrn opatření nabízených žákům a jejich rodičům, který se podpisem všech stran stává pro všechny závazným. Žák, učitelé a rodiče svým podpisem uzavírají dohodu (smlouvu) o společné podpoře žáka a o svých povinnostech, které tím na sebe berou. Nezbytnou součástí podpůrného plánu

jsou tedy povinnosti jednotlivých stran (škola, žák, rodič), sankce při jejich nedodržování a podmínky, za kterých škola od této dohody odstupuje.

Realizace podpůrného plánu

Pokud selže individualizovaná podpora žákovi a ten je v prvním pololetí hodnocen nedostatečnou nebo je hodnocen dostatečnou a jeho vyučující vyhodnotí další vývoj jeho výkonů jako rizikový, nabízí se žáku a jeho zákonným zástupcům podpůrný plán. Po uzavření pololetní klasifikace navrhnou třídní učitelé ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů vedení školy (výchovnímu poradci) žáky pro podpůrný plán. Třídní učitel zajišťuje seznáení všech zainteresovaných ke společné úvodní schůzce, kde jsou rodiče a žáci s plánem seznámeni a dojde k jeho podpisu. Po uzavření klasifikace na závěr školního roku je vyhodnocena jeho efektivita.

Formy a metody práce:

Pro úspěšnost Podpůrného programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým patří zejména:

- podpůrný studijní plán, tj. stanovení přiměřeného obsahu učiva – učitel stanovuje obsah učiva určený k osvojení v rozsahu, který odpovídá žakovým vzdělávacím možnostem (intelektovým i sociálním).
- zadávání pravidelných úkolů vycházejících ze stanoveného obsahu učiva, tj. podpůrného plánu – zadání práce pro domácí přípravu - dílčí úkoly odpovídající žakovým vzdělávacím možnostem,
- možnost plnit zadané úkoly v rámci volných hodin ve škole, možnost doučování
- užívání podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci – přehledy, tabulky, kalkulačky, nákresy, aj. dle charakteru předmětu, které pomohou žákovi lépe se orientovat v učivu
- individuální práce se žákem v rámci individuálních konzultací i v rámci vyučovací hodiny – pomoc žákovi odstranit výrazné mezery v učivu, podpora při výuce při výkladu nového učiva
- vedení písemných záznamů o průběhu podpůrného programu – zadání úkolu, termín splnění, poskytování pravidelných informací o průběhu podpůrného programu rodičům a výchovnímu poradci – informace o přístupu žáka k plnění povinností v časovém sledu
- domluva konzultační hodin, kdy si učitel zve žáka na konkrétní termín v případě, že žák potřebuje opakovaně vysvětlit probírané učivo, učitel telefonicky zve rodiče současně se žákem, aby je informoval o pravidlech práce, aby se s rodiči dohodl, jak mohou své dítě podpořit
- doučování; podpořit žáky tak, aby nebyli školsky neúspěšní; zamezit předčasným odchodům žáků ze základního vzdělávání Opakování ročníku je však nadále nutné při selhání všech výše zmíněných podpůrných opatření.

d) podporu vzdělávání a sociálního začleňování žáků z odlišného kulturního prostředí a s odlišnými životními podmínkami

Při vzdělávání žákyň a žáků se sociálním znevýhodněním, z odlišného sociálního a kulturního prostředí, je ze strany základní školy velmi důležité:

1. upřednostňovat jejich inkluzivní vzdělávání
2. realizovat aktivity směřující k dlouhodobé individuální podpoře žáků, průběžnému vyrovnávání vstupního znevýhodnění a současně vytvářet takové emoční.
3. využívat v případě potřeby podpory asistenta pedagoga pro žáky se sociálním znevýhodněním,
4. vytvořit ve škole odpovídající prostor pro přípravu na vyučování a poskytnout v jejím rámci dostupnou pomoc pedagogického pracovníka (osvědčuje se například zpřístupnění školní knihovny v průběhu přípravy na vyučování, umožnění využití přístupu na internet při zpracovávání domácích úkolů, školského zařízení pro zájmové vzdělávání
5. spolupracovat s poskytovateli služeb dostupných v dané lokalitě a využít jejich kapacity k podpoře žáků, případně rozvíjet společné aktivity
6. využívat prostředků z dotačních výzev MŠMT i dalších institucí, určených k získání potřebných zdrojů pro realizaci programů podpory sociálně znevýhodněných žáků
7. cíleně zabezpečovat vzdělávání pedagogických pracovníků v problematice práce se sociálně znevýhodněnými žáky (pocházejícími z prostředí sociálního vyloučení, cizinci, žadateli o azyl apod.).
8. cíleně vytvářet v rámci školy dostatečné informační zázemí o problematice práce se sociálně znevýhodněnými žáky (relevantní literatura, databáze dostupných kvalitních internetových zdrojů, metodické materiály apod.)

Velmi důležité je, aby pracovníci škol informovali zákonné zástupce žáků a žákyň, že údaje o sociálním znevýhodnění, které školám poskytnou, nejsou vnímány jako stigmatizující a nebudou žádným způsobem zneužity. Údaje o sociálním znevýhodnění budou sloužit výhradně k vyrovnání vzdělanostních šancí těch žáků, u nichž mohou být sníženy v důsledku sociálního vyloučení a ke vzdělávání sociálně znevýhodněných žáků podle ŠVP pro ZŠ.

Při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, z odlišného sociálního a kulturního prostředí včetně romských je ze strany pedagogických pracovníků velmi potřebné:

1. upřednostňovat zejména motivující a aktivizující metody výuky a hodnocení, které mají větší potenciál rozvíjet individuální předpoklady žáků a umožňují pozitivně využívat heterogenitu žakovského kolektivu (vytvářet příležitost zapojení všech smyslů do učení se, střídat výklad a individuální či skupinovou činnost žáků, vytvářet vzdělávací projekty atp.),

2. sledovat zájmy žáků a při plánování výuky začleňovat témata atraktivní pro žáky ve skupině,
3. sledovat komunikační dovednosti, jazykovou vybavenost a aktivní slovní zásobu žáků a pomáhat jim překonávat případné znevýhodnění v této oblasti (pomocí zde může i asistent pedagoga, využití disponibilní časové dotace ve školním vzdělávacím programu),
4. získávat relevantní informace o rodinném zázemí dětí, žáků a zajímat se o to, do jaké míry může rodina poskytnout žákům potřebné materiální zázemí či podporu a pomoc při vzdělávání, o mít k dispozici dostatek pomůcek ve škole či při přípravě ve škole v období mimo vyučování (např. školní družina, doučování)
5. při práci s žáky a při zadávání domácí přípravy zohledňovat možnosti, dané jejich rodinným zázemím,
6. uvědomovat si, že pokud žáci nemají dostatečnou podporu v rodinném zázemí, není možné je za to činit odpovědnými, ale je nezbytné vytvořit podmínky pro to, aby tato skutečnost co nejméně negativně ovlivňovala jejich školní úspěšnost,
7. být v pravidelném kontaktu s rodiči či zákonnými zástupci žáků a vzájemně se pravidelně informovat o pokrocích a vývoji dítěte, poskytovat rodičům pozitivní zpětnou vazbu o pokrocích a dosažených výsledcích jejich dětí,
8. pokud se pedagogickým pracovníkům školy nedaří navázat odpovídající spolupráci s rodinou žáků, je nezbytné vyhledat prostředníka (terénní sociální pracovník, pracovník neziskové organizace poskytující sociální služby, odbor sociálně právní ochrany dětí atp.).

Při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, z odlišného sociálního a kulturního prostředí, včetně romských, je především důležité, aby pedagogičtí pracovníci vnímali a citlivě usměrňovali sociální klima ve třídě, pravidelně efektivně diagnostikovali vztahy a pozice žákyň a žáků ve skupině, věnovali zvýšenou pozornost žákům ohroženým vyloučením ze skupiny, pozitivně ovlivňovali procesy skupinové dynamiky a eliminovali rizika jejich vyloučení z kolektivu třídy.

Veškerá vyrovnávací a podpůrná opatření, která škola využívá při vzdělávání žáků se sociálním znevýhodněním, z odlišného sociálního a kulturního prostředí, je potřebné zaměřit již na prevenci školní neúspěšnosti těchto dětí a žáků.

V průběhu vzdělávání není na místě snižovat z důvodů sociálního znevýhodnění nároky na žáky a žákyně, ale je třeba vytvořit jim podmínky pro to, aby se případné znevýhodnění v co nejnižší možné míře projevilo v naplňování jejich vzdělávacího potenciálu.

Pokud pedagogičtí pracovníci realizovali vyrovnávací opatření, jež jsou v možnostech školy, a žák nedosahuje očekávaných výsledků, je důležité oslovit rodiče či jiného zákonného zástupce žáka a včas zprostředkovat pomoc školského poradenského zařízení a spolupracovat na realizaci doporučených opatření.

e) podporu vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

System péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PPP nadaného a mimořádně nadaného žáka;
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka.
- zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky;
- pravidla pro zapojení dalších subjektů do systému péče o nadané a mimořádně nadané žáky školy (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atd.);
- specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:
 - předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
 - vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
 - účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
 - občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;
 - obohacování vzdělávacího obsahu;
 - zadávání specifických úkolů, projektů;

- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

f) průběžnou a dlouhodobou péči o žáky s výchovnými či vzdělávacími obtížemi a vytváření příznivého sociálního klimatu pro přijímání kulturních a jiných odlišností ve škole a školském zařízení,

g) včasnou intervenci při aktuálních problémech u jednotlivých žáků a třídních kolektivů,

h) předcházení všem formám rizikového chování včetně různých forem šikany a diskriminace,

Škola respektuje identitu a individualitu každého svého člena, odmítá násilí a zneužití moci v jakékoli podobě a přiznává riziko výskytu šikany či diskriminace

Je důležité, aby škola tyto hodnoty jasně komunikovala směrem dovnitř školy i vně a zřetelně je hájila a prosazovala (např. tím, že objeví-li se šikana, přistupuje škola k řešení včasné a otevřeně). Je důležité, aby se na vytváření bezpečného prostředí a předcházení šikany podílela celá škola. Stěžejní roli a zodpovědnost za tuto oblast nese ředitel školy, jeho role a aktivní přístup k problematice předcházení a řešení šikany je nenahraditelná.

Pro prevenci i řešení šikany vedení školy určí konkrétní odpovědnost směrem k řediteli a jeho zástupcům, třídním učitelům, pedagogům, ostatním zaměstnancům školy, žákům, rodičům a školnímu poradenskému pracovišti, která je adekvátní jejich roli a možnostem (součást bezpečnostního a krizového plánu).

ch) průběžné vyhodnocování účinnosti preventivních programů uskutečňovaných školou,

i) metodickou podporu učitelům při použití psychologických a speciálně pedagogických postupů ve vzdělávací činnosti školy,

j) spolupráci a komunikaci mezi školou a zákonnými zástupci

k) spolupráci školy při poskytování poradenských služeb se školskými poradenskými zařízeními.

2. Praktická část

2.1. Obsah školního minimálního programu

- 3.1.1. Charakteristika školy a legislativní východiska
- 3.1.2. Analýza současného stavu na základě evaluace
- 3.1.3. Cíle prevence
- 3.1.4. Tematické bloky ve výuce
- 3.1.5. Projekty a jejich popis
- 3.1.6. Aktivity primární prevence pro pedagogy
- 3.1.7. Aktivity pro rodiče, spolupráce s rodiči
- 3.1.8. Aktivity specifické primární prevence pro žáky
- 3.1.9. Poradenství
- 3.1.10. Krizový plán školy – výběr týkajících se naší školy,
- 3.1.11. Prezentace systému primární prevence
- 3.1.12. Technické a materiální podmínky

2.1.1. Charakteristika školy a legislativní východiska

Název a adresa školy:	Základní škola a Mateřská škola Tetín,p.o., Hradní 66, Tetín, okres Berou,26601
Jméno příjmení ředitele:	Mgr.Ladislava Malířová
Telefon: Email:	606581616 ladislava.malirova@skolytetin.cz
Jméno školního metodika prevence:	Mgr. Jitka Štencová
Telefon: Email:	724742728 jitka.stencova@skolytetin.cz
Specializační studium	Ano
realizátor vzdělávání	VISK
Jméno výchovného poradce: Telefon: Email: Specializační studium:	Mgr.Fafková Petra petra.fafkova@skolytetin.cz, 602851889 Není
Telefon: Email:	602851889 petra.fafkova@skolytetin.cz

-	Počet tříd	Počet žáků	Počet ped.pracovníků
1.stupeň	5	72/80	7 + 6 as.
MŠ	2	35/35	4

..

Základní škola se nachází v klidné venkovské části obce Tetín vzdálené 3 km od okresního města Beroun a berounských škol. Škola je malotřídní pro 1. – 5.ročník, moderní, po komplexní rekonstrukci, pětitřídní, kde každý ročník a všechny předměty se vyučují samostatně s 1 asistentem pro žáky s SVP. V ročníku, kde je více než 4 žáci s SVP, pracují 2 asistenti. Za poslední roky došlo k většímu nárůstu počtu žáků, vzhledem k velkému zájmu rodičů o menší klidnou školu s menším počtem žáků a asistentem ve třídě. Z původní klasické malotřídky(dvojtřídky) je nyní 5 tříd v průměru se 14 žáky. Dojíždí žáci z Berouna Jarova a Zavadilky, Králova Dvora, Stradonic, Koněprus, Měňan a Tobolky.

Vyučuje se podle povinného Školního vzdělávacího programu pro základní školy „Naše škola“ zaměřeného na získávání dovedností v návaznosti na priority školy s přihlédnutím na vzdělávání na školách v Berouně, aby žáci po přechodu do těchto škol neměli problémy. V ŠVP je zakomponován i Minimální preventivní program, včetně vyvěšení na stránkách školy www.zakladni-skola-tetin.cz

Různé formy hodnocení rozdělené na hodnocení práce při vyučování a na hodnocení práce mimoškolní. Vyhodnocování probíhá vždy každý týden v třídnických hodinách, používání slovního hodnocení, hodnocení aktivity a práce navíc, tvořivosti, kamarádství a slušného chování. Hodnocení žáků je realizováno v souladu s vnitřním klasifikačním řádem. Pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami jsou vypracovány a dodržovány individuální plány a slovní hodnocení.

V pátek probíhají tzv. komunitní kruhy jako třídnické hodiny, kde děti společně diskutují, plánují a vzájemně se hodnotí, hrají hry a projekty v rámci minimálního preventivního programu, slušného chování a bezpečnosti. Žáci společně s učitelkou kromě plnění povinnosti služeb se sami vzájemně hodnotí i mezi sebou.

Od roku 2016 je zaveden povinný 1 hod týdně předmět Etická výchova ve všech ročnících, kde se žáci učí správnému chování k sobě, ke spolužákům,

učitelům a rodičům. Do jednotlivých oblastí patří: základy mezilidských vztahů, pozitivní hodnocení druhých, vztahy v rodině, vztahy ve třídě, formování zdravého sebevědomí, sebeúcty a úcty k druhým, spolupráce a tvořivost, iniciativa, empatie, naslouchání, komunikační dovednosti, základy prosociálnosti. Do průřezových témat patří osobnostní a sociální výchova, multikulturní výchova, výchova demokratického občana.

2.1.2. Analýza současného stavu

Po otevření školy v 6.45 žáci relaxují v ranní družině.

Vyučování začíná v 8 hod, hodina trvá 45 minut, následuje krátká přestávka a další hodina. Po 2 hodinách následuje půlhodinová přestávka na svačinu, kde děti mají možnost proběhnouti na zahradě na čerstvém vzduchu. Další 2 hodiny vyučování s přestávkami na WC a tělovýchovnými chvilkami trvají do 12 nebo 13 hodin.

O polední přestávce se v jídelně vydává oběd, který je dovážen ze školní jídelny ve výběru 3 jídel. V polední družině si děti hrají, převážně se probíhají na zahradě a na hřišti a odpočívají do 14,00 hodin. Od 14,00 do 16,30 hod mají žáci zájmově zaměřenou odpolední družinu podle ročníků a kroužky.

Mezi rizikové faktory patří přestávky a polední družiny, které žáci tráví pod dozorem pedagogů ve třídách, v herně, ale převážně venku na zahradě a na hřišti, dále také prostředí šaten a WC.

Současný vztah jsme analyzovali před 2 roky prostřednictvím dotazníků. Celkem bylo do průzkumu zapojeno 49 žáků a 12 pedagogických pracovníků. Obě skupiny se shodují na nejzávažnějších rizicích rizikových projevů chování.

Žáci: 1. vztahy, šikana, kyberšikana	Učitelé: 1. vztahy, šikana, kyberšikana
2. záškoláctví	2. vandalismus
3. gambling	3. záškoláctví
4. vandalismus	4. gambling
5. kriminalita, krádeže	5. ohrožování mravní výchovy
6. návykové látky	6. návykové látky

Velmi malé riziko mezi žáky představoval rasismus, ještě menší pak rizikový sex, poruchy příjmu potravy a domácí násilí. Ostatní rizika byla zanedbatelná nebo žádná.

U rodičů v dotazníkovém šetření to bylo různě:

- někteří odpověděli, že školu neohrožuje nic, ostatní nejvíce:

1. záškoláctví, vztahy, šikana
2. poruchy příjmu potravy, vandalismus
3. kriminalita, domácí násilí
4. návykové látky, gambling
5. rizikový sex, ohrožování mravní výchovy
6. rasismus

Výskyt rizikových forem chování na škole v letech 2009–2021

rok	snížená známka z chování	neomluvené hodiny	alkohol	kouření	ostatní drogy	Agresivní chování Příznaky šikany	krádeže
2009	-	-	-	-	-	-	1
2010	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	1	-
2012	1	1	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	1	-
2015	1	1	-	-	-	1	1
2016	-	1	-	-	-	2	-
2017	-	-	-	-	-	1	-
2018	-	-	-	-	-	1	-
2019	-	-	-	-	-	-	-
2020	-	-	-	-	-	2	-
2021	-	-	-	-	-	1	-
2022	-	-	-	-	-	1	-

2.1.3. Cíle preventivního programu

Hlavní cíl	Hlavním cílem strategie je prostřednictvím systému prevence snížit vznik a míru rizikového chování u dětí a mládeže, rozvoj zdravých vztahů ve škole a mimo školu a motivace žáků s náročným vzděláváním k lepším výkonům a vytvoření podmínek pro úspěšné zvládnutí školní docházky.
Dlouhodobé cíle	Vést žáky k dodržování vytvořených pravidel chování. Vést žáky ke zdravému životnímu stylu, k ochraně zdraví, budovat postoje k odmítání alkoholu a omamných psychotropních látek a jedů.

<p>Krátkodobé cíle</p>	<p>Vést žáky k vzájemné pomoci a ohleduplnosti.</p> <p>Vést žáky k obraně proti manipulaci, učit je způsoby odmítání, vést je k uplatňování asertivního chování.</p> <p>Vychovávat žáky ke správným hodnotám, vést je k odpovědnosti za sebe a svá jednání a budovat u nich právní vědomí.</p> <p>Vést žáky ke smysluplnému trávení volného času.</p> <p>Vybírat efektivní programy primární prevence, podporovat vlastní aktivitu žáků (kulturní, sportovní akce, soutěže, vystoupení...)</p> <p>Zavádět do výuky efektivní metody výuky, jako je projektové vyučování – vedle běžně používané frontální i skupinové (kooperativní) výuky a výuky ve skupinách – kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu, toleranci, ale také odpovědnosti za sebe a celou pracovní skupinu. Efektivní výuku podporovat exkurzemi, besedami, návštěvami ekologických a kulturních center.</p> <p>Vést žáky ke vzájemné úctě a toleranci jakožto prevence rasismu, xenofobie a intolerance.</p> <p>Vést žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, zdůrazňovat rizika spojená s používáním PC a internetu.</p> <p>Seznamovat žáky s jejich základními právy a svobodami</p> <p>Další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence</p> <p>Naplňovat minimální preventivní program školy a program proti šikanování pro daný školní rok.</p>
------------------------	---

<p>Cíl: 1</p>	<p>Poskytnout potřebné informace žákům, pedagogům, rodičům o problematice rizikového chování</p>
<p>Ukazatele dosažení cíle:</p>	<p>Znalosti žáků, pedagogů, rodičů o různých formách rizikového chování</p>
<p>Zdůvodnění cíle:</p>	<p>Nedostatečná informovanost rodičů o rizikovém chování, a hlavně postupu jeho řešení.</p>

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Předávání informací všem
-------------------------------	--------------------------

Cíl: 2	Prevence kriminality dětí.
Ukazatele dosažení cíle:	Sledovanost, zda jak mohou být i děti zodpovědné a potrestané
Zdůvodnění cíle:	Děti uvědomí, že i ze zdánlivě "nevinné" facky se může vyklubat trestný čin se sazbou až 5 let, a tak budou schopny samy přehodnotit své jednání a předejít případným postihům a trestům.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Výchova dětí jako zodpovědného občana. Výsledkem bude méně násilí a šikany ve třídách

Cíl: 3	Prevence šikany a kyberšikany a nepřátelských vrstevnických vztahů. Budování a posilování pozitivních mezilidských vztahů ve třídě. Klima třídy. Odolnost vůči stressům.
Ukazatele dosažení cíle:	Žáci se zajímají, proč nemají ve třídě hezké vztahy, proč se tam objevují opakované náznaky ubližování, nepřátelství. Snaží se porozumět svým pocitům.
Zdůvodnění cíle:	Atmosféra ve škole má příznivý vliv na vzdělání
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zdravé klima třídy

Cíl: 4	Výchova žáků ke zdravému životnímu stylu
Ukazatele dosažení cíle:	Pokud budou mezi žáky pozitivní vztahy, ve škole bude důvěrná a bezpečná atmosféra. Žáci jsou schopni řešit své konflikty dohodou a pod pedagogickým vedením najít řešení.
Zdůvodnění cíle:	Budujeme inkluzivní školu, dobré vztahy tolerance, ohleduplnosti a vzájemné spolupráce dětí s různými odlišnostmi

Návaznost na dlouhodobé cíle:	Dlouhodobě budujeme přátelské klima tříd i s žáky s odlišnostmi a asistenty
-------------------------------	---

Cíl: 5	Vést žáky k pozitivní motivaci pro zapojení co největšího počtu žáků do školních i mimoškolních aktivit
Ukazatele dosažení cíle:	Zapojení žáků, pedagogů a rodičů do mimoškolní činnosti, spokojenost s využitím volného času, přínos pro vytvoření dobrého kolektivu
Zdůvodnění cíle:	Zdravé klima kolektivu třídy je základní podmínkou pro dobrý a úspěšný vzdělávací proces
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zapojení všech skupin rovnoměrně

Cíl: 6	Vést žáky k pozitivní motivaci pro bezpečný pohyb v dopravě , na hřišti, na výletech
Ukazatele dosažení cíle:	Zapojení žáků, pedagogů a rodičů do dopravní výchovy v rámci výuky, do dopravní soutěže, do Akcí Besipu a Policie, přínos znalostí žáků v této oblasti
Zdůvodnění cíle:	Bezpečná doprava a pohyb v dopravě je základní podmínkou pro bezproblémový život
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zapojení všech skupin rovnoměrně podle věku

2.1.4. Tematické bloky ve výuce zaměřené na prevenci rizikového chování dětí a mládeže

Tematické okruhy	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	V předmětu etická výchova 1x týdně ve všech ročnících				
Rozvoj schopností poznávání	Prv, EV	Prv, EV	Prv, EV	Př, EV	Př, EV

Sebepoznání a sebepojetí	Prv, EV	Prv, EV	Prv, EV	Př, EV	Př, EV
Seberegulace a sebeorganizace	Prv, EV	Prv, EV	Prv, EV	Př, EV	Př, EV
Psychohygiena	Prv	Prv	Prv	Př, EV	Př, EV
Kreativita	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč	Vv, Pč
Poznávání lidí	Prv, EV	Prv, EV	Prv, EV	Př, EV	Př, EV
Mezilidské vztahy	Prv, EV	Prv, EV	Prv, EV	ČJ, EV	ČJ, EV
Kooperace	Prolíná všemi předměty při skupinové práci a projektovém vyučování				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Prolíná všemi předměty při skupinové práci a projektovém vyučování				
Hodnoty, postoje, praktická etika	Etická výchova				

2.1.5. Projekty a jejich popis – výtazek ze SEPA

	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.
Prevence šikany a projevů agrese	1	1	2	2	2
Prevence kyberšikany	0	0	1	1	1

Prevence záškoláctví	0	0	1	1	1
Prevence rizikových sportů	0	0	0	0	0
Prevence rizikového chování v dopravě	1	1	2	5	5
Prevence rasismu a xenofobie	0	0	0	0	0
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	0	0	0	0	0
Prevence rizikového sexuálního chování	0	0	0	1	1
Prevence užívání tabáku	0	0	1	1	1
Prevence užívání alkoholu	0	0	1	1	1
Prevence užívání dalších návykových látek	0	0	1	1	1
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	1	1	2	2	2
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	1	1	1
Prevence kriminálního chování	0	0	1	1	1
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	0	0	0	0	0

2.1.6. Aktivity primární prevence pro pedagogy

Název a odborné zaměření vzdělávání:

- 1) Vzdělávání pedagogů v oblasti inkluze
- 2) Bezpečné klima ve škole
- 3) Vzdělávání pedagogů v oblasti informatiky a výuky na dálku
- 4) Kurz první pomoci
- 5) BOZD a PO

Stručná charakteristika:

ad1) seznámení s podpůrnými opatřeními, náplní práce AP, zkvalitnění výuky žáků s SVP apod.

ad2) seznámit pedagogy s různými druhy rizikového chování u žáků a jeho řešení

ad3) vzdělávání v různých prostředích a aplikacích (Teams, Google)

ad4) seznámit pedagogy na akutní stavy a úrazy u dětí v souvislosti s výjezdy na školní výlety a školy v přírodě.

ad5) zaměřit se především na prevenci a předcházení nebezpečných situací, úrazů (oheň, el. Proud...)

Realizátor/ lektor: škola sama, p. Špitálník, p. Hartmanová, ČCK, Hasiči, Tusan, Policie ČR

Počet proškolených pedagogů: 7 učitelů, 6 asistentů pedagoga, 3 vychovatelé

Počet hodin: 12–20

Termín konání: v průběhu celého roku

2.1.7. Aktivity pro rodiče a spolupráce s rodiči

Název programu

1) Rizikové chování u dětí – výchova a vymezování hranic, prevence kriminality dětí

2) Správně nastavené individuální vzdělávání

3) problémové chování ve škole, komunikace se žáky a s rodiči

Stručná charakteristika programu

ad 1) výchova a vymezování hranic

ad 2) v rámci Dne Slabikáře ukážeme rodičům a budoucím žákům základní školy, jak může být malotřídní škola užitečná pro správný emoční rozvoj dítěte – menší počet dětí ve školním kolektivu a jeho přínos

ad 3) Seznámení s problematikou šikany, kyberšikany, komunikace s dětmi, rodiči, při karanténě třídy a zavření školy, výuka online.

Realizátor: Magdaléna, o.p.s., Policie, škola sama

Počet hodin programu: 8–12

Termín konání: duben–červen

Zodpovědná osoba: ředitel

2.1.8. Aktivity specifické primární prevence pro žáky

Název programu:	Naše škola
Typ programu	Všeobecná prevence
Stručná charakteristika programu	3.r. vztahy ve třídě, klima třídy, vážit si sám sebe a svých spolužáků, nějaká ústa ke stáří, k dospělým

	4. a 5.r. úvod do možných závislostí (mobily, počítače, návykové látky.)
Realizátor	Semiramis, Jules a JIM, Magdalena, o.p.s. - centrum primární prevence
Cílová skupina	žáci 3.- 4. a 5.ročníku
Počet žáků	15, 23
Počet hodin	2 + 2
Návaznost programu na cíle MPP	Návaznost na témata v ŠVP, bezpečné klima ve třídě
Ukazatelé úspěšnosti	Bezproblémová komunikace U–Ž–R
Termín	květen
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé, ředitel

Název programu:	Zimní tábor v přírodě s lyžařským výcvikem
Typ programu	Týdenní zimní tábor v přírodě zaměřený na lyže
Stručná charakteristika programu	Lyžařský výcvik se zaměřením na budování kladného vztahu ke sportu, posílení fyzické kondice žáků. Aktivity zaměřené na budování pozitivních vztahů mezi žáky
Realizátor	ČTU Berounka Tetín (lyžařští instruktoři)
Cílová skupina	Žáci 1. stupeň
Počet žáků	30
Počet hodin	Lyžování 5 hod. denně,
Návaznost programu na cíle MPP	Návaznost na témata v ŠVP
Ukazatelé úspěšnosti	Zlepšení kondice žáků, naučit se lyžovat a tím zvýšit zájem o zimní mimoškolní činnosti, vztahy mezi žáky
Termín	Únor-březen - jarní prázdniny
Zodpovědná osoba	2 Učitelé, lyžařští instruktoři ČTU

Název programu:	Letní olympijské hry
Typ programu	Víkendová akce
Stručná charakteristika programu	Akce je zaměřená na soutěžení v různých lehkootletických disciplínách, na posílení fyzické kondice žáků a na budování pozitivních vztahů mezi žáky.
Realizátor	Škola a ČTU Berounka Tetín
Cílová skupina	Žáci 1. stupeň
Počet žáků	50
Počet hodin	4 hod
Návaznost programu na cíle MPP	Návaznost na témata v ŠVP
Ukazatelé úspěšnosti	Zlepšení kondice žáků, zvýšit zájem o letní mimoškolní činnosti, vztahy mezi žáky
Termín	červen
Zodpovědná osoba	Učitelé, vedoucí ČTU

Název programu:	Týden Země
Typ programu	Aktivity v průběhu celého týdne po vyučování
Stručná charakteristika programu	Bleskový sběr papíru – tříděním a recyklací zlepšíme životní prostředí Brigáda na úklidu v okolí školy – vážíme si hezkého vybudovaného prostředí, neničíme si ho, výchova k pořádku, k práci Malování na chodníku – model Země, chráněné rostliny a zvířata Beseda o ochraně přírody Sázení stromků na hřišti
Realizátor	Škola a ČTU Berounka Tetín, CHKO Český kras
Cílová skupina	Žáci 1. stupeň
Počet žáků	60

Počet hodin	2-3 hod denně
Návaznost programu na cíle MPP	Návaznost na témata v ŠVP
Ukazatelé úspěšnosti	Zvýšit zájem o ochranu přírody, třídění a recyklaci, vztah k práci, tvořit sociálně zdatné a odolné skupiny, spolupracovat
Termín	duben
Zodpovědná osoba	Učitelé, asistenti

Název programu:	Národní den
Typ programu	1.rok Projekt za měřený na poznávání různých světadílů 2.rok Projekt zaměřený na naše sousední země 3.rok Projekt zaměřený na kraje v naší republice 4.rok Projekt zaměřený na náš okres a naši obec 5.rok Projekt zaměřený na finanční gramotnost
Stručná charakteristika programu	Projekt zaměřený na seznámení se s aktivitami během 5letého období na naší škole (podnebí, povrch, města, hospodářství, jídlo, tradice a zvyky, financování a hospodaření s penězi). Aktivity zaměřené na budování pozitivních vztahů a spolupráci mezi žáky
Realizátor	Učitelé jednotlivých tříd
Cílová skupina	Žáci 1. stupeň
Počet žáků	60
Počet hodin	Každý rok – celý týden
Návaznost programu na cíle MPP	Návaznost na témata v ŠVP
Ukazatelé úspěšnosti	Poznání světa, zemí, okresu, neobvyklých tradic a zvyků, jídel, správné hospodaření s penězi
Termín	květen
Zodpovědná osoba	Učitelé všech tříd

2.1.9. Kontakty – Sociální síť možných spolupracujících organizací

2.1.9.1. Poradny, speciální pedagogická centra

Mgr. Ludmila Hudcová

Wagnerovo nám. 1541, 26601, Beroun-Město

www.hudcova.cz, ludmila@hudcova.cz

+420 603 893 853, +420 311 626 895, +420 311 516 517

Nabídka psychologického poradenství včetně ovlivňování hyperaktivity a hypoaktivity či specifických poruch učení a chování dětí metodou biofeedback. Poradí s výchovou či vztahy, nabízí individuální psychoterapii a arteterapii individuální, skupinovou a rodinnou.

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje

Plzeňská 90, 26701, Králův Dvůr, Počaply

www.pppstredoceska.cz, reditelstvi@pppsk.cz

+420 311 637 119, +420 731 417 213

Nabídka poradenství v oblasti speciální pedagogiky a psychologie se zaměřením na školství. Zaměření na děti předškolního, školního a adolescentního věku. Poradenství poskytují žákům, studentům, školám, rodičům v oblasti osobnostního, sociálního, vzdělávacího a profesního vývoje dětí.

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje

Palackého náměstí 640/34, 26801, Hořovice

www.pppstredoceska.cz, ppphorovice@seznam.cz

+420 311 513 000, +420 739 065 482

Poradenství v oblasti speciální pedagogiky a psychologie se zaměřením na školství. Zaměření na děti předškolního, školního a adolescentního věku. Poradenství poskytují žákům, studentům, školám, rodičům v oblasti osobnostního, sociálního, vzdělávacího a profesního vývoje dětí.

Logopedická intervence v základní škole a mateřské škole Tetín

Gabriela Hirnerová

tel.: 607 127 437

Bc. Michaela Červenková

tel: 702 852 688

péče o děti předškolního a mladšího školního věku – řečová výchova

Speciálně pedagogické centrum Karla Čapka 1457, Beroun-Město 266 01

[311 510 644](tel:311510644) zvpsberoun@seznam.cz , spc@zss-beroun.cz

péče o žáky s narušenou komunikační schopností, resp. vadou řeči, opožděný vývoj řeči, vývojová dysfázie, dyslalie, koktavost, breptavost, dysartrie, rinolalie, palatolalie, mutismus, symptomatické poruchy řeči a verbální dyspraxie.

Speciálně pedagogické centrum při dětském domově a Mateřské škole

speciální, Beroun, Mládeže 1102, **Mgr. Pavlíčková** - pavlickova@ddmsberoun.cz

SPC Slunce při soukromé MŠ, ZŠ a SŠ Slunce, Hornická 410, Stochov 273 03

http://www.slunce.info/spc_ppp.html

Speciálně pedagogickou a psychologickou diagnostiku

Poradenství a metodická podpora rodičům

Poradenství a metodická podpora pedagogům

Individuální speciálně pedagogická a psychologická péče

Semináře pro odbornou veřejnost

Speciálně pedagogické centrum při ZŠ pro žáky se specifickými poruchami chování

Na Zlíchově 19, Praha 5, 15200, tel: 226 519 669

- pomoc žákům s problémy s učením (zvládnutí domácí přípravy, školní neprospěch, vztahy ve třídě, s učiteli)

- pomoc rodičům žáků s výchovnými nebo výukovými problémy)

NAUTIS

Národní ústav pro autismus, z.ú. (ve zkratce NAUTIS) je nestátní nezisková organizace s právní formou ústavu, která poskytuje širokou nabídku služeb lidem s autismem a lidem kolem nich .

E-mail: poradna@nautis.cz **Telefon:** +420 778 402 641 (ÚT, St, ČT: 8:00 - 17:00)

2.1.9.2. Centra poskytující primární specifickou prevenci, spolky

HOPE4KIDS, Z.S. www.hope4kids.cz

MAGDALENA, o.p.s. info@magdalena-ops.zc

JULES A JIM, O.S. WWW.JULESAJIM.CZ

METHA, Z.Ú. WWW.OSMETA.CZ

ŽIVOT BEZ ZÁVISLOSTÍ WWW.ZIVOT-BEZ-ZAVISLOSTI.CZ

SPOLEČNĚ K BEZPEČÍ WWW.SPOLECNEKBEZPECI.CZ

SEMIRAMIS WWW.OS-SEMIRAMIS.CZ

CENTRUM PREVENCE RIZIKOVÉ VIRTUÁLNÍ KOMUNIKACE UPOL

WWW.E-BEZPECI.CZ

CESTA INTEGRACE, O.P.S. WWW.CESTAINTEGRACE.CZ

PREVALIS, Z.S. WWW.PREVALIS.ORG

PROPREV HTTP://PROPREV.WEBNODE.CZ

PROSPE WWW.PROSPE.CZ

2.1.9.3. Metodici prevence

Specialista v oblasti primární prevence: Mgr. Jiří Sixta,

tel: 607 557 296, jirka.sixta@seznam.cz

Okresní metodik prevence při PPP Počaply: Mgr. Kateřina Dobrinič,

dobrinic@pppsk.cz

2.1.10. Krizový plán školy

Je sestaven na základě charakteristik a doporučených postupů při řešení sociálně patologických jevů, které se mohou objevit na 1.stupni základní školy, tedy u mladšího školního věku.

Cílem je stanovit závazný postup pro všechny pracovníky školy v případech podezření či výskytu sociálně patologických jevů mezi žáky.

Role školy je pouze preventivní a poradenská, šetření provádí Policie ČR. S krizovým plánem je seznámen pedagogický sbor, rodiče i žáci školy.

V rámci školy je třeba věnovat velkou pozornost změnám v chování nebo prospěchu žáků jednotlivců nebo skupiny.

O zjištěných poznatcích informovat třídního učitele, příp. ředitele školy, metodika prevence, výchovného poradce. Pokud se změna týká celého kolektivu, přenechat šetření na metodikovi prevence.

Třídní učitel o zjištěném stavu informuje zákonné zástupce žáků a s ohledem na situaci buď individuálně, nebo prostřednictvím mimořádné rodičovské schůzky, zákonným zástupcům nabídne pomoc při řešení a doporučí poradenské zařízení.

Rodiče žáků jsou pravidelně informováni o prospěchu a chování svých dětí a mají možnost kdykoliv žádat vysvětlení a objasnění hodnocení nebo postupů řešení. Mají možnost se kdykoliv obrátit na ředitele školy a žádat přešetření situace.

Základem pro zpracování krizového plánu je Metodický pokyn MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. j.: 21291/2010-28 a Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016).

Je vytvořen v souladu se školním řádem a minimálním preventivním programem školy.

Vychází z těchto zákonů:

1. Zákon č. 359/1999 Sb., o sociální a právní ochraně dětí
 2. Zákon č. 218/2003 Sb., O odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
 3. Zákon č. 200/1990 Sb., O přestupcích
 4. Zákon č. 140/1967 Sb., Trestní zákon 5. Zákon č. 167/1998 Sb., O návykových látkách
- Primární prevence rizikového chování u žáků v působnosti MŠMT je zaměřena na:

Předcházení rizik

2.1.10.1. Záškoláctví (skryté záškoláctví) (Školský zákon a MP MŠMT Čj.: 10 194/2002-14)

Za záškoláctví je považována neomluvená absence žáka ve škole. Jedná se o přestupek, kterým žák úmyslně zanedbává školní docházku. Je chápáno jako porušení školního řádu, současně jde o porušení školského zákona, který vymezuje povinnou školní docházku.

Typy záškoláctví:

- *Pravé záškoláctví* – žák se ve škole neukazuje, ale rodiče si myslí, že do školy chodí

- *Záškoláctví s vědomím rodičů* – na této formě se podílí několik typů rodičů, jejichž hlavními charakteristikami je buď odmítavý postoj ke škole nebo přílišná slabost ve vztahu k dítěti či závislosti na pomoci a podpoře dítěte v domácnosti
- *Záškoláctví s klamáním rodičů* – existují děti, kteří dokážou přesvědčit rodiče o svých zdravotních obtížích, po které nemohou jít do školy a rodiče jim absenci omlouvají pro tyto zdravotní důvody, tento typ záškoláctví je však obtížně rozlišitelný od záškoláctví s vědomím rodičů
- *Útěky ze školy* – žáci do školy přijdou a během vyučování na několik hodin odejdou, ze školy.
- *Odmítání školy* – některým typům žáků činí představa školní docházky psychické obtíže, např. v důsledku problémů ve škole souvisejících s obtížností učiva, při strachu ze šikany, či výskytu školní neúspěšnosti.

Prevence záškoláctví nespécifická primární prevence

- prostřednictvím ŠVP posilovat u žáků kladný vztah ke škole, vzdělání, svým spolužákům a učitelům, nabízet pozitivní vzory chování a posilovat zdravé klima školy, nabídka mimoškolní zájmové činnosti všeobecná primární prevence
- důsledné seznámení žáků a rodičů se školním řádem příslušné školy, školského zařízení při zahájení příslušného školního roku, s preventivní strategií a MPP.
- včasné zahájení preventivních programů pro rizikové jedince či skupiny
- třídní kolektivy, případně pedagogy a rodiče

Postup školy při výskytu záškoláctví u žáka (Vycházejí z Metodického pokynu MŠMT, č.j. 10 194/2002-14)

1. Zákonný zástupce nedoložil důvody nepřítomnosti žáka a absence trvá víc jak 3 dny:

- a) Třídní učitel informuje o zvýšené neomluvené i omluvené absenci výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje. Při zvýšené omluvené absenci si ověřuje její věrohodnost.
- b) **Do 10 neomluvených vyuč. hodin** je zákonný zástupce pozván doporučeným dopisem k jednání s třídním učitelem. Třídní učitel seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené nepřítomnosti žáka. Z pohovoru je

proveden zápis, v němž je uveden způsob nápravy dohodnut se zákonným zástupcem žáka, který zápis podepíše a kopii obdrží

c) Při počtu **nad 10 neomluvených hodin** svolává ředitel školní výchovnou komisi, které se dle závažnosti účastní: ředitel školy, zákonný zástupce (pozván doporučeným dopisem), třídní učitel, výchovný poradce, školní metodik prevence. O závěrech jednání se provede zápis, který obdrží všichni účastníci. Správnost zápisu stvrdí svým podpisem.

d) Pokud neomluvená nepřítomnost u žáka **přesáhne 25 hodin**, ředitel školy zašle bezodkladně oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně právní ochrany nebo pověřenému obecnímu úřadu.

e) Pokud byli zákonní zástupci již postiženi rozhodnutím správního orgánu pro přešůpek dle ustanovení zákona a **záškoláctví se opakuje** v průběhu školního roku, je třeba postoupit druhé hlášení v pořadí o zanedbání školní docházky Policii ČR, kde bude případ řešen jako trestní oznámení pro podezření ze spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládež.

2. Zákonný zástupce vystavil omluvenku žáka na dobu delší než tři dny.

Škola může požadovat, pokud to považuje za nezbytné doložení nepřítomnosti žáka z důvodu nemoci ošetřujícím lékařem pouze jako součást omluvenky vystavené zákonným zástupcem, a to pouze v případě, že nepřítomnost žáka ve škole přesáhne tři dny školního vyučování

2.1.10.2. Šikana, kyberšikana

Škola respektuje individualitu každého svého žáka, odmítá násilí a zneužití moci v jakékoli podobě a přiznává riziko výskytu šikany či diskriminace, tyto hodnoty jasně vyjadřuje, zřetelně je prosazuje (např. tím, že objeví – li se šikana, přistupuje škola k řešení včasné a otevřeně). Podílí se celá škola. Zodpovídá ředitel školy a metodik prevence, dále je dána konkrétní odpovědnost učitelům, asistentům, ostatním zaměstnancům školy, rodičům a žákům.

Šikana je agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učitel, které se v čase opakuje a je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně anebo v případě šikany učitele také

profesionálně. Šikana je dále charakteristická nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť a samoučelností agrese.

Podoby šikany:

1) přímá

- fyzická (např. bití, plivání, tahání za vlasy),
- verbální (např. vulgární nadávky, rasová nenávisť, etnikum, náboženství nebo sexualita, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy);
- neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zstrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/kradení věcí nebo učebních pomůcek).

2) Nepřímá

Má za cíl způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti. Hlavní agresor neútočí přímo, ale přes prostředníka.

Formy nepřímé šikany – záměrná ignorace nebo izolování žáka nebo učitele, rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo nespravedlivého hodnocení, ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace.

3) kyberšikana

- zakládání falešných profilů na jméno žáka či učitele s dehonestujícím obsahem,
- prezentace ponižujících videí na portálech, jako je youtube.com, spoluzaci.cz nebo facebook.com apod.,
- prezentace urážejících komentářů na webu,
- rozesílání vulgárních nebo výhrůžných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny,
- výhrůžné SMS nebo e-maily apod.

Oproti šikaně má kyberšikana mnohem větší dosah, neboť ještě více zhoršuje prožívání oběti, dostává se mezi velké množství lidí. Pokud je oběť šikanována ve třídě, svědky pomluv, nadávek, posmívání a ztrapňování je max. několik desítek lidí.

Kyberšikana bývá u dětí školního věku často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany. Tedy pokud probíhá klasická šikana (např. nadávky, ponižování), je nutné zjistit situaci oběti v kyberprostoru (mobil, profil, chat apod.) a naopak.

Škola by se kyberšikanou měla zabývat vždy, když se o ní dozví.

Základním úkolem musí být zmapování konkrétního případu.

Je třeba rozlišit, zda se jedná o škádlení a zda je žák schopen škádlení opřevovat, bránit se mu, zastavit ho. Pokud škádlení nebo agrese pokračuje i přes jasné dání najevo, že je mu to nepříjemné a cítí se bezmocný, pak se toto chování stává šikanou.

Podobně, jedná-li se o šikanu pedagoga žáky, pak šikana není zlobení a nerespektování ze strany žáků, které postrádá znaky šikany. Přerůstá v šikanu, stává-li se záměrným, úmyslným a cítí-li se pedagog se bezbranně, ztrácí autoritu.

Většina obětí šikany a svědků se bojí se někomu svěřit. Proto je velmi těžké zjistit rozsah nebo nalézt agresory.

Důvodem nebo obsahem šikany může být jakákoli odlišnost žáka nebo pedagoga, např. fyzická zdatnost, vzhled, hmotnost, barva pleti, tělesná neobratnost, inteligence – snížení rozumových schopností, nebo naopak nadání, jazyková/komunikační bariéra, socio-ekonomická odlišnost, psychická odlišnost, speciální vzdělávací potřeby žáka apod. Šikana může mít také rasový nebo náboženský podtext, či sexuální orientace.

Krizový plán řešení šikany pro I. stupeň:

1. Metody vyšetření šikany

A) počáteční šikany:

1. Vedení rozhovorů (!!!nikoli však konfrontace obětí a agresorů !!!)
2. Informace učitelskému sboru
3. Individuální schůzky s rodiči aktérů případu (obětí, agresorů)
4. Třídnická hodina pro žáky
5. Mimořádné třídní schůzky
6. Oznámení

B) pokročilá šikana s neobvyklou formou (výbuch skupinového násilí, tzv. třídní lynčování...)

1. bezprostřední záchrana oběti
2. domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování
3. zabránění domluvě agresorů na křivé výpovědi
4. pokračující pomoc a podpora oběti
5. nahlášení policii

6. vlastní vyšetřování

Výchovná opatření pro potrestání agresorů:

1. napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele školy
2. snížení známky chování
3. převedení do jiné školy

Opatření pro nápravu situace ve skupině:

- nutná spolupráce s celým třídním kolektivem
 - vypořádání se s traumaty těch, kteří přihlíželi, tzv. mlčící většina
1. ředitel školy doporučí rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, příp. doporučí realizovat dobrovolný diagnostický pobyt žáka
 2. ředitel školy podá návrh OSPODU k zahájení práce s rodinou, příp. k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu

Spolupráce se specializovanými institucemi:

Důležitá je spolupráce vedení školy nebo školského zařízení, školního metodika prevence, výchovného poradce nebo zástupce školy s dalšími institucemi a orgány.

1. v resortu školství – s PPP, SPC, středisky výchovné péče
2. v resortu zdravotnictví – s pediatry a odbornými lékaři, dětskými psychology
3. v resortu sociální péče – s oddělením péče o rodinu a děti, s OSPODEM
4. případně s NNO specializujícími se na prevenci a řešení šikany
5. Dojde-li k závažnému případu šikanování nebo podezření, že šikanování naplnilo skutkovou podstatu trestného činu (provinění), ředitel školy oznámí Policii ČR.

Nevhodné postupy:

- přehlížení agresivního nebo násilného chování odkazování na to, aby si oběť svoji situaci řešila sama,
- nucení žáků, aby veřejně řekli, co viděli nebo se veřejně ihned na místě omlouvali
- vedení rozhovoru s žákem před ostatními žáky,
- vedení rozhovorů žáků zapojených do šikany společně, nedostatečného vyhodnocení závažnosti problému a z toho plynoucí volby neadekvátních postupů nebo nepřiměřeného trestu, emotivního řešení problému.

- agresivního řešení problému (např. násilím)
- příliš autoritativního řešení – zastrašování, vyhrožování, vede spíše ke zhoršení situace, případně ke skrytějším formám šikany.
- řešení i méně závažného rizikového chování v součinnosti s policií
- automatického obviňování oběti
- vyhýbání se problematickým aktivitám jako zdrojům budoucí šikany

2.1.10.3. **Agrese ve škole**

Je častá, je nutné dát najevo nesouhlas a takové chování odmítnout. Děti budou mluvit tak hrubě, aby vynikly a upozornily na sebe. Záleží, jak jim to okolí dovolí. Hrubá řeč s sebou nese i hrubé chování.

Primární prevence agrese:

- Podporou tolerance, vědomím sounáležitosti a spoluprací mezi žáky.
- Posilováním dobrých vztahů ve třídě i ve škole, podporou zdravého klima ve třídách, ve škole.

Doporučený postup při verbální agresi:

- Stanovit ve třídě obecná pravidla soužití, tato pravidla tvořit společně se žáky a jasně v nich zdůraznit požadavek slušného mluvení a chování.
- Mladší děti trpělivě opravovat a dávat jasně najevo, že veřejné užívání hrubých výrazů není ve škole přípustné a společensky je to nevhodné. Pokud žákovo chování a jednání ohrožuje bezpečnost a zdraví jeho, ostatních žáků, vyučujících, je škola povinna uvědomit zákonného zástupce případně doporučit odbornou péči. Dle konkrétních okolností je třeba přivolat i OSPOD či orgán Policie ČR apod.

2.1.10.4. **Nekázeň**

Nekázeň je porušení kázně, což v realitě znamená nedodržení určitého pravidla. Jejich nedodržení se zpravidla odehrává s určitým sociálním jednáním. Toto nazýváme kázeňský přestupek= porušení určitých pravidel či očekávaných sociálních rolí jedince. Podmínky jsou stanovené školním řádem.

Žák je povinen:

- docházet do školy a vzdělávat se,
- dodržovat školní řád, předpisy a pokyny školy k ochraně zdraví a bezpečnosti, s nimiž byl seznámen,

- plnit pokyny pedagogických pracovníků školy v souladu s právními předpisy a školním nebo vnitřním řádem.

- chovat se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

Udržení kázně je zpravidla v kompetenci vyučujícího. Míra a úroveň nekázně je různorodá a je potřeba k ní přistupovat s ohledem na žáka, okolnosti, situace, závažnost, opakovanost. Je třeba řídit se pravidly hodnocení chování. Na problémové chování žáka lze reagovat vhodnou pedagogicko-psychologickou pomocí ze strany školy doprovázenou spoluprací se zákonnými zástupci žáka, výchovným poradcem, psychologem, metodikem prevence, ale i s dalšími orgány a institucemi – PPP, SPC, OSPOD, SVP, dětský lékaři, Policie ČR.

Kázeňská opatření:

- napomenutí třídního učitele, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížený stupeň hodnocení chování žáka.

Doporučený postup při zjištění nekázně ve škole:

Postup v případě opakovaného problémového chování

I. *Pohovor se žákem* – mezi pedag. pracovníkem, žákem, výchovným poradcem s cílem spolupráce na bázi domluvy.

II. *Jednání s žákem a zákonným zástupcem* – problémové chování je řešeno v rámci školy mezi pedagogickým pracovníkem, žákem, jeho zákonným zástupcem, výchovným poradcem. Cílem je dohoda na společném postupu při řešení nekázně.

III. *Jednání výchovné komise* - tvoří ji ředitel školy, výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, žák a jeho zákonný zástupce. Tato komise je obvykle posledním pokusem školy řešit potíže s žáky, než se obrátí na další orgány, jako jsou odbor sociálně právní ochrany dětí, Policie ČR apod. Z jednání se pořizuje zápis, který všichni přítomní podepisují. Tento zápis slouží jako podklad pro další orgány, které škola informuje o svém postupu.

IV. *Postoupení případu další straně* – po aktuálním využití dostupných způsobů řešení problémového chování žáka a možnosti podpory zákonných zástupců je případ předán do kompetence další straně – OSPOD, PPP, SVP apod

2.1.10.5. Rizikové sporty, doprava

Jde o záměrné vystavování sebe nebo druhých nepřiměřeně vysokému riziku újmy na zdraví nebo dokonce přímému ohrožení života v rámci sportovní činnosti nebo v dopravě. (např. tajné závody aut přímo za plného provozu, záměrné ježdění pod vlivem psychoaktivních látek, nekvalitně připravené raftové sjezdy divokých řek bez potřebného vybavení a zkušeností, snowboarding v lavinových polích nebo extrémní sjezdy horských kol v nebezpečném terénu bez ochranných pomůcek)

Primární prevence rizikových sportů či v dopravě:

- a) dopravní besedy v prostředí školní třídy – může vést dopravní policista, dopravní psycholog, vyškolený pedagog,
- b) použití multimediálních pomůcek – ilustrace prostřednictvím audiozáznamu, PC her, přehrávání scének, různých ilustrovaných materiálů (např. pro výuku dopravního značení – více informací v odkazech na literaturu),
- c) praktický nácvik na dopravním hřišti,
- d) exkurze (pracoviště dopravní policie, dopravní podnik aj.)

Doporučený postup při zjištění rizikového sportu/dopravy:

Náš celý 1.stupeň se věnuje dopravní výchově, zúčastňuje se dopravních soutěží v družině je zavedena dopravní a zdravotní výchova a mimo školu kroužek cyklistiky. Pokud zjistíme, že se žák věnuje extrémně nebezpečnému sportu, okamžitě informujeme rodiče na téma bezpečnost a ochrana zdraví, odpovědnost za svůj život a zdraví.

Vyučující, který daný fakt zjistí, informuje:

třídního učitele, metodika prevence, výchovného poradce, vedení školy, zákonného zástupce, v odůvodněných případech je dále možné kontaktovat OSPOD či Policii České republiky.

Doporučený postup v případě drobného úrazu:

1. Úraz ošetří pedagog přítomný na výuce (dozoru, je-li přestávka).
2. Ošetřující pedagog nahlásí úraz třídnímu učiteli žáka a zapíše úraz do Knihy úrazů
3. Třídní učitel dle závažnosti úrazu informuje zákonné zástupce žáka, případně je vyzve k vyzvednutí žáka, je-li třeba následné lékařské vyšetření/ošetření.

Doporučený postup v případě vážného úrazu:

1. První pomoc při úrazu poskytne pedagog přítomný na výuce (dozoru, je-li přestávka), zavolá (jeli to nutné) záchrannou službu- 155.
2. Nahlásí úraz třídnímu učiteli, řediteli školy, metodikovi prevence a výchovnému poradci a zapíše úraz do Knihy úrazů
3. Škola (třídní učitel) telefonicky informuje zákonné zástupce žáka.
4. Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin nebo přešupek, nebo jedná-li se o smrtelný úraz, podá ředitel školy hlášení místně příslušnému útvaru Policie ČR.
5. Třídní učitel žáky seznámí s událostí, provede opětovné poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví, předcházení úrazům (zapíše do ŽK a TK).

2.1.10.6. Krádež a vandalismus

Krádeže, zejména mobilních telefonů, a ničení školního majetku, jsou nejčastějšími formami protiprávního jednáním, se kterými se zde lze setkat.

Primární prevence krádeží stanová školním řádem:

Krádeže jsou protiprávním jednáním, škola hlásí orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Škola doporučuje zákonným zástupcům, aby žáci nenosili do budovy cenné věci, případně je mohou odkládat na místa k tomu určená. Pokud takové místo žáci nemají stanoveno, platí pro ně zákaz odkládání těchto věcí. Pedagogové vedou žáky k tomu, aby dokázali krádež rozpoznat, byli všímaví vůči svému okolí a v případě, kdy budou svědky takového jednání, ohlásili věc pedagogickému pracovníkovi školy.

Doporučený postup při nahlášené krádeži žákem:

1. o události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
2. věc ohlásit na Policie ČR, nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.
3. V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc OSPODU a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Prevence vandalismu stanová školním řádem:

Každý žák je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti. V poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Doporučený postup při zjištění vandalismu:

1. Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
2. V případě, že viníka škola zná, může na jeho zákonném zástupci vymáhat náhradu škody.
3. V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.

2.1.10.7. Adiktologie – závislostní chování – viz Krizový plán školy

2.1.10.8. Rasismus, xenofobie – viz Krizový plán školy

2.1.10.9. Sexuálně rizikové chování – viz Krizový plán školy

2.1.10.10. Poruchy příjmu potravy – viz Krizový plán školy

2.1.10.11. Týrání a zneužívání dětí – viz Krizový plán školy

2.1.10.12. Syndrom CAN – viz Krizový plán školy

2.1.10.13. Negativní působení sekt – viz Krizový plán školy

2.1.11. Prezentace

Minimální preventivní program je zveřejněný na webových stránkách naší školy. Pro pedagogický sbor je umístěn na viditelném místě ve sborovně školy. O připravovaných akcích jsou žáci pravidelně informováni prostřednictvím třídního učitele, rodiče jsou informováni zápisem v diáři, na webových stránkách školy a ve whatsappových skupinách jednotlivých tříd nebo emailem. Pedagogové se s akcemi seznamují na provozních poradách školy. Veškeré zprávy a postřehy výchovného poradce a metodika prevence z akcí, které již proběhly, jsou vyvěšeny na nástěnce ve třídách a na venkovní nástěnce

školy. Pro informovanost široké veřejnosti jsou informace o akcích pravidelně otištěné v regionálním deníku.

2.1.12. Materiálně technické zabezpečení

Metody práce při vyučování – střídání přímé a samostatné skupinové práce, práce ve dvojicích s využitím různých metod / i alternativních/ a forem činnosti – práce s magnet. nebo interaktivní tabulí, s pracovními sešity, s různými moderními pomůckami a hrami, kartičkami, s počítači, tablety a výukovými programy ve všech předmětech, s encyklopediemi, slovníky, atlasy a mapami s přihlédnutím k individuálním zvláštnostem pomalejších nebo nadaných žáků přímo v hodinách s asistentem pedagoga.

Všechny učebny jsou multimediální učebny s interaktivními tabulemi, panely, počítači, notebooky a tablety, magnetickými tabulemi, na nichž děti podle nejmodernějších metod pracují, vytvářejí výukové prezentace a vzájemně svoje práce obhajují a prezentují.

2.2. Tabulka pro evaluaci preventivního programu školy

Vzdělávání pedagogického sboru

Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky v oblasti prevence rizikového chování	
Počet vzdělávacích aktivit	
Celkový počet proškolených pedagogů	
Počet hodin vzdělávání	

Spolupráce školy a rodiče

	Počet aktivit	Počet hodin	Počet zúčastněných rodičů
Aktivity pro rodiče v oblasti prevence rizikového chování			

Preventivní aktivity pro žáky školy

Specifické preventivní aktivity reagující na individuální situaci ve třídě	Počet aktivit	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Blok primární prevence			
Interaktivní seminář			
Beseda			
Komponovaný pořad			
Pobytová akce			
Situační intervence			
Jiné			

Volnočasové aktivity

Volnočasové aktivity ve škole	Počet aktivit	Počet žáků
Školní družina		
Víkendové akce školy		

3. Závěr

3.1. Legislativa

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, ukládá povinnost vytvářet podmínky pro zdravý vývoj dětí, žáků a studentů a pro předcházení vzniku rizikového chování (zejména § 29). V roce 2017 doplněny **§ 22a a 22b** upravuje práva a povinnosti pedagogických pracovníků a dále **§ 31** školského zákona o postupu v případě zvláště závažných porušení povinností stanovených zákonem. Cílem je reagovat na některé situace spojené s násilím a šikanou ve školách. Měla by zajistit lepší ochranu nejen žáků samotných před fyzickými a psychickými útoky, ale také zlepšit ochranu pedagogických pracovníků.

Prováděcím předpisem tohoto zákona je vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských

zařízeních, ve znění pozdějších předpisů. Tento předpis vymezuje základ systému školské prevence, definuje kompetence aktérů primární prevence (školní metodik prevence a metodik prevence v pedagogicko-psychologické poradně), ukládá školám za povinnost zpracovávat a uskutečňovat preventivní program školy a stanovuje rozsah a standardní činnosti školských poradenských zařízení.

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, ve znění pozdějších předpisů se zabývá problematikou dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (ve vztahu k primární prevenci zejména oblast sociálního znevýhodnění).

Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, která v § 2 přímo stanovuje, že školská zařízení pro zájmové vzdělávání uskutečňují zájmové vzdělávání i formou činností vedoucích k prevenci rizikového chování dětí, žáků, studentů.

V roce 2016 byla novelizována vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízení, ve znění pozdějších předpisů, která specifikovala roli, kompetence a povinnosti školy, školních metodiků prevence a metodiků 20 prevence v pedagogicko-psychologických poradnách v oblasti primární prevence rizikového chování.

Nejednotný výklad vyhlášky č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízení.

Na období 2019-2021 byly v Akčním plánu naformulované úkoly, které povedou k odstranění těchto nedostatků.

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů stanovuje pozici metodika prevence v pedagogicko-psychologické poradně.

V prováděcím předpise, tedy ve vyhlášce č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, jsou stanoveny kvalifikační předpoklady pro výkon specializované činnosti školního metodika prevence.

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2017 nebyla schválena zákonná úprava kariérního řádu, na který bylo navázané nařízení vlády o stanovení rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti pedagogických pracovníků.

Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2019-2027 zabezpečit adekvátní podmínky pro výkon činnosti školních metodiků prevence, a to zejména prostřednictvím navýšení specializačního příplatku, případně snížením přímé pedagogické činnosti školních metodiků prevence.

Zákon č. 109/2002 Sb., o zařízeních ústavní výchovy, ochranné výchovy a zařízeních preventivně výchovně péče, ve znění pozdějších předpisů, upravuje oblast preventivně výchovné péče.

Zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byl v roce 2017 nahrazen zákonem **č. 65/2017 Sb. o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek**. Zákon obsahuje opatření týkající se také škol a školských zřízení, kterým i nadále zůstává konzumace alkoholických nápojů a užívání tabákových výrobků ve vnějších i vnitřních prostorách všech typů škol a školských zařízení zakázána.

V § 18 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2017 Sb. je dále stanoven zákaz vstupu a zdržování se ve školách a školských zařízeních osobě, která je zjevně pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky a je ve stavu, v němž ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek. Tato se zabývá i testováním dětí – žáků na přítomnost návykových látek. Pedagogický pracovník není osoba pověřená k testování žáků. V zákoně je uvedena pouze osoba pověřená kontrolou osob podle jiného právního předpisu.

Metodické pokyny a doporučení týkající se oblasti primární prevence prošly v období 2013–2018 řadou změn.

V roce 2016 byl novelizován **Metodický pokyn k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních**, který upřesnil některé nedostatky a nově se věnuje i vztahu žáků k učiteli.

Dále bylo mezi léty 2013-2018 vytvořeno několik nových **tematických příloh k Metodickému doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních (např. Domácí násilí, Příslušnost k jiným subkulturám, Záškoláctví, Nová náboženská hnutí)** a starší přílohy metodického doporučení byly aktualizovány.

K novelizaci školského zákona byl MŠMT vydán také metodický dokument **„Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta“**, která má pomoci školám v situacích spojených s násilím a šikanou ve školách a zlepšit ochranu pedagogických pracovníků.

- 3.2. **Minimální prevence** je součástí vzdělávání a prolíná téměř do všech předmětů a oblastí již od mateřské školy. V naší škole vzhledem k malému počtu dětí nedochází k závažným konfliktům nebo výchovným problémům. Přesto je potřeba pracovat na dobrém klimatu třídy a vedení žáků k zodpovědnosti, aby byli dobře připraveni na vstup do velkých škol v Berouně na 2. stupeň.

Na účasti se podílí všichni pedagogové, děti, ale i rodiče a odborníci.

V rámci minimálního preventivního programu poskytujeme informace z oblasti prevence sociálně patologických jevů s výcvikem v sociálních dovednostech a osobnostním růstem dítěte.

Zvláště se osvědčilo zavedení Etické výchovy do každého ročníku 1 hod týdně. Neméně důležité jsou i následné páteční třídnické hodiny, kde se ihned řeší jakékoliv problémy žáků a probíhá sebehodnocení nejenom výuky, ale i chování a vztahů mezi žáky.

Upřednostňujeme projekty zaměřené na oblasti zdravého životního stylu a aktivního sociálního učení.

MPP bere zřetel na věk a individuální zvláštnosti a schopnosti žáků. Samozřejmostí je také posilování sociálních dovedností, aktivního sociálního učení a podpora v oblasti zdravého životního stylu.

- 1) „Národní strategie primární prevence rizikového chování na období 2019-2027“
- 2) „Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních“

Školní metodik prevence: Mgr. Jitka Štencová:

Ředitel školy: Mgr. Ladislava Malířová:
